

Slovenski hmeljar

G. Viher nobert
Vuzenica.

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
števila stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 29. aprila 1938

Štev. 9

Kaj sedaj?

Mnogi še vedno niso poskrbeli za hmelj, da bo imel v teku razmeroma kratkotrajne vegetacije dovolj hrane. Še vedno nismo poskrbeli za temeljno gnojenje, ki ne sme biti enostransko, temveč polno, to se pravi, da nudimo rastlini vse najvažnejše hranilne snovi, to je kalij, fosforno kislino in dušik. Brez nič prav gotovo ne bo nič ali vsaj prida ne, zlasti ne letos, ko je vegetacija tako zapoznela. Zato je skrajni čas, da poskrbimo za pravilno in dovolj izdatno temeljno gnojenje hmelja.

Toda s čim naj sedaj gnojimo hmelju, zlasti še, če nimamo res dobro vležanega hlevskega gnoja? Katera umetna gnojila pridejo v poštev? Za temeljno gnojenje vsekakor samo mešana. In katero od teh tudi še tedaj, ko je že precej pozno? Na vsak način samo KAS, ker le to mešano gnojilo vsebuje vse hranilne snovi v lahko ter hitro topljivi obliki, zlasti tudi dušik, in deluje zato takoj, vendar polagoma in trajno.

Za temeljno gnojenje je res skrajni čas in zato ne smemo odlašati prav nič več. V poštev pride v ta namen tudi še sedaj le KAS, in sicer 8 : 4 : 8, oziroma, če je hmeljišče še precej zagnojeno, tudi 8 : 2 : 8.

Člani dobe KAS najceneje pri Hmeljarski zadrugi, r. z. z. o. z., in sicer v njenem skladišču v Žalcu.

Pivo in hranilne snovi

Pijača, ki stopa vedno bolj v ospredje, je pivo. Pridobiva na važnosti ne zaradi okusa in agitacije, ampak predvsem zaradi hranilne vrednosti, ki jo ima. Še celó moderno zdravstvo nima nič proti pivu kot pijači za bolne, okrevajoče in zdrave ljudi. Priznani zdravniki in profesorji vedno bolj uvažujejo pivo kot zelo prikladno pijačo, posebno za bolnike, ki trpijo na bolnih prebavilih.

Kot vsa živila, tako so tudi pivo znanstveno temeljito preiskali in ugotovili, kakšni so njegovi odnosi do človeškega zdravja. Tako na primer je dr. Ide, znani zdravnik in profesor v Löwenu, prav sistematično preiskal vrednost piva z ozirom na hranilne snovi, posebno pa še na njegove druge lastnosti. Skozi vrsto let je opazoval učinek piva pri raznih boleznih ljudi. Pa ne samo on, cela vrsta priznanih strokovnjakov je preizkušala isto. Pri tem so prišli do presenetljivih zaključkov.

Še pred desetletji je bilo pivo v očeh zdravnikov zelo osovražena pijača. Vseh mogočih bolezni je bilo krivo pivo. Pa ne samo bolnim, še celó zdravim so prikazovali pivo v taki luči kot malokatero pijačo. Dasi so res priznavali, da ima pivo nekaj redilnih snovi in vrednosti, so to popolnoma zastrli z vsemi mogočimi slabimi lastnostmi, ki so jih pripisovali pivu. Niso bili toliko proti pivu iz človekoljubja kot pa zaradi tega, da niso dobro poznali njegove hranilne vrednosti.

Pomislimo le, da se pivo pridobiva iz žit, predvsem iz ječmena. Ječmen vsebuje (posušen) 14% vode in 86% suhih snovi. Od teh suhih snovi je največ ogljikovih hidratov (sladkorja, škrobove moke), beljakovin in snovi, ki razkrajajo škrob v sladkor. — Za novi kalček skrbi rastlina že takrat, ko napravlja semena. Semena - plodovi so samo skladišča za hrano nove bodoče rastline. Saj prav zaradi tega nabira rastlina najbolj redilne snovi v semenu, da spomladi lahko redi z njimi mladi kal-

Škropilnice, hmeljarji, si preskrbite čimprej, da bodo pravočasno pri roki; **najboljše Holderjeve** dobavlja svojim članom najceneje **Hmeljarska zadruga** r. z. z. o. z. v Žalcu. Istotam dobite tudi **elektromotorje** za pogon ventilatorjev v sušilnicah in drugih kmetijskih strojev, **umetna gnojila**, zlasti **KAS** itd.

ček, ko začne rasti. In gotovo ni rastlina kalčku mačehovska, ampak mu nudi vsega najboljšega, kar ima, da more naglo rasti. Iz snovi, ki so v semenu, zraste nova rastlinica. Zato pa se mora spremeniti trdna vsebina semena v tekočo hrano, da jo lahko kalček sprejema. Spreminja torej vse trdne rezervne snovi, ki jih ima nakopičene v semenu, v topljive. To so najbolj redilne snovi in sile, ki so tudi za človeško telo nepogrešljive.

V pivovarnah pustijo, da ječmen kali. Sredi kaljenja pa, ko je ravno največ redilnih snovi nakopičenih in raztopljenih, poberejo kalčkom vse te snovi in iz njih napravijo pivo. Pivo vsebuje torej vse snovi, ki nastajajo pri kaljenju ječmena. Te snovi predelajo v slad in ta potem določa pravo vrednost piva.

Predvsem se nahajajo v pivu ogljikovi hidrati (sladkorji, dekstrini itd.), in sicer do 80%, če odstranimo vodo. Pri vrenju se nekaj sladkorja spremeni v alkohol in ogljikov dvokis. Za proizvodnjo piva rabijo tudi hmelj, in sicer zaradi lupulina, prahu, ki ga skrivajo kobuli. Lupulin vsebuje nekaj rudninskih snovi, največ pa raznih smol in čreslovino. Slednja varuje pivo, da ostane dalje časa zdravo; je torej nekako antiseptično sredstvo. Poleg tega daje lupulin pivu prijeten okus in povzroča, da trajajo pene na pivu dalje časa.

Za telo, posebno živčevje in možgane, so važni fosfati. Iz teh črpa telo potreben fosfor. Tudi fosfati se nahajajo v pivu poleg drugih rudninskih snovi in so eni kot drugi važen faktor pri gradnji človeškega telesa in posameznih organov.

Tako vidimo, da vsebuje pivo snovi, ki jih črpa telo iz raznih živil, da si sestavlja organe in nadomeštuje izrabljene dele. Alkohol, ki se nahaja v pivu, nima nikakega kvarnega vpliva, kot so dokazali razni zdravniki. Telo absorbira to količino alkohola popolnoma brez škode; nasprotno, še pospešuje prebavo. Seveda pa moramo piti pivo zmerno, zakaj nezmernost škoduje telesu, četudi bi vživali za telo še tako koristne in blagodejne snovi.

Pomagati mu bo treba

Namreč hmelju. Pri sedanjem izredno hladnem vremenu je vegetacija precej zaostala. Saj smo druga leta h koncu aprila hmelj že privezovali, letos pa ga še nikjer prav videti ni. Zato mu bo po potrebi res treba pomagati, da ne bo preveč zaostal.

Znano je, da hmelju najbolje pomagamo na noge s hitro učinkujočimi dušičnatimi gnojili. Pa ni

vseeno, katero izberemo. Najprimernejša in gotovo nenadomestljiva je v ta namen 16% ali 40% **apnena sečnina**, ki ne zmanjšuje odpornosti rastline proti peronospori kakor nekatera druga, hitro učinkujoča dušičnata gnojila. Apnena sečnina vpliva zelo dobro tudi na boljši nastavek ter dobro barvo in aromo hmelja.

Za izboljšanje kakovosti hmelja bi se kot hitro učinkujoče dušičnato gnojilo moralo v pozni spomladi uporabljati samo apneno sečnino. V interesu našega hmeljarstva je, da upoštevamo tozadevne izkušnje bavarskih in čeških hmeljarjev in da ne gnojimo kar naprej po stari navadi s takim dušičnatim gnojilom, ki vpliva slabo na kakovost hmelja. V Marenbergu mnogi hmeljarji že tretje leto uporabljajo apneno sečnino ter so z uspehom prav zadovoljni; pa tudi kupci so zadovoljni z njihovim pridelkom.

Pomagajmo torej hmelju, ki počasi raste, izključno samo z apneno sečnino, da bomo pridelali čim boljše blago!

Vprašanja in odgovori

J. K. v M.: Imam 3000 sadežev hmelja in nameravam zidati novo sušilnico ter shrambo. Kako velika naj bo sušilnica in kako shramba pri tem številu sadežev oziroma za pridelek 10 stotov?

Odgovor: Pri tem številu sadežev oziroma takem pridelku potrebujete sušilnico z najmanj 4 m² in shrambo z 32 m². Zelo priporočljivo pa je zidati vse prostore vedno raje nekoliko večje, ker postanejo sicer pozneje vedno premajhni. Zato je bolj priporočljivo postaviti sušilnico z 9 m² in shrambo s 50 m².

M. J. v O.: Hmelju še vedno nisem nič gnojl, pa bo menda že zadnji čas. Kakšno umetno gnojilo naj vzamem, ker domačega nimam?

Odgovor: Za temeljno in polno gnojenje je tudi sedaj še primeren samo KAS 8:4:8 ali vsaj 8:2:8; na tisoč rastlin raztrosite 200 kg. Sicer pa preberite prvi članek v današnji številki, ki smo ga priobčili, ker smo podobnih vprašanj prejeli več.

A. R. v D.: Odločil sem se, da nabavim motorno škroplilnico, ker sem se prepričal, da se dosežejo s to najboljši uspehi. Naročil bom seveda Holderjevo, ker so te priznane najboljše, vendar ne vem, za katero naj se odločim, ker jih je več vrst. Katero mi priporočate v vsakem oziru najbolj?

Odgovor: Nabavite si »Piccolo II« ali »Auto-Piccolo II«, ker so te dovolj močne in sorazmerno tudi najcenejše. Cenejše so nekoliko slabe, močnejše pa sorazmerno precej dražje.

Fr. P. v B.: Nedavno sem bral nekje, da je konec našega izvoza hmelja v Ameriko, ker je Češkoslovaška dosegla znižano uvozno carino in naš hmelj ne bo mogel izdržati take konkurence. Kako je prav za prav s to zadevo?

Odgovor: Češkoslovaška je res dosegla za uvoz hmelja v Ameriko znižano uvozno carino od 0,24 na 0,18 dol. za 1b za ves hmelj, ki stane nad 0,30 dol. za 1b. Toda na podlagi pripombe o največji ugodnosti velja to znižanje carine **tudi za naš hmelj**, kakor smo že poročali. Sicer pa nam je znano, kje ste brali o domnevani nevarnosti, samo to ne vemo, če je bil dotični pisec res tako neveden, ali pa je namenoma zamolčal, da velja znižana carina tudi za nas. Verjetno je namreč eno in drugo.

Razno

Uvoz hmelja v Francijo je kontingentiran in se sme do 31. avgusta 1938 uvoziti le še 1.750 stotov.

Trgovska pogodba med ČSR in USA, po kateri je znižana tudi uvozna carina v USA, je stopila v veljavo 16. t. m. Kakor smo že poročali, velja znižana carina tudi za naš hmelj.

Zaščita avstrijskih pivovaren. Da se po priključitvi Avstrije k Nemčiji zaščiti avstrijsko pivovarsko industrijo pred nemško, je s 1. t. m. bila izdana posebna odredba, ki prepoveduje pivovarski industriji v stari Nemčiji vse nove trgovske zveze glede dobave piva in slada v Avstrijo.

Produkcija piva v Litvi se dviga in je v letu 1937 znašala 141.600 hl, dočim v prejšnjem letu le 72.900 hl. Nagel porast produkcije piva se pripisuje predvsem okolnosti, da je bil davek na pivo lani v maju znatno nižan.

Tudi pri hmelju politika. Na Češkoslovaškem se pritožujejo, da se v USA odklanja hmelj iz ČSR, ki ga pridelujejo Hitlerjevi pristaši. Američani so namreč zelo protifašistični in z Nemčijo niti nimajo trgovske pogodbe. Sicer pa se baje pri uvozu hmelja iz ČSR v Nemčijo zopet kupuje predvsem hmelj, ki so ga pridelali v ČSR hmeljariji nemške narodnosti. Pravijo, da ni prav ne eno ne drugo in da pri hmelju ne sme biti politike.

Produkcija piva na Finskem je v letu 1936 znašala 449.255 hl. Hmelja je porabila pivovarska industrija na Finskem v tem letu 730 stofov.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Ker je boljše blago v glavnem razprodano, je tendenca v kupčiji zopet bolj mirna, cene sicer nespremenjene, vendar le bolj nominalne. Obrezovanje je splošno končano in tudi hmeljevke deloma že postavljene. Izredno hladno vreme zadržuje vegetacijo in je rastlina za več tednov zaostala v razvoju.

Vojvodina: Položaj je v hmeljski kupčiji nespremenjeno miren in za še preostale zaloge večinoma le slabšega blaga ni zanimanja.

Češkoslovaška: Z ozirom na že pičle zaloge lanskega pridelka je tendenca na tržišču zelo živahna in čvrsta; sicer pa znašajo v žateškem okolišu neprodane zaloge le še kakih 700 slotov. Seveda so se tudi cene učvrstile in za lanski žateški pridelek se plačuje 13 do

24, izjemoma tudi do 27 din, dočim notira Uštek in Roudnice 8—15 din in Duba 5—10 din za kg; tudi za predlanski žateški pridelek je bilo nekaj zaključkov, in sicer po 4—6 din za kg. Oznamkovanih je doslej v Žatcu 70.853 tovorikov lanskega pridelka v čisti teži 84.950 sto tov. — Spomladanska dela v nasadih so se zaradi neugodnega vremena zelo zapoznila in niti obrezovanje ni povsod končano; računa se, da je vegetacija zaostala letos za cele tri tedne.

Nemčija: Na hmeljskem tržišču je tendenca nadalje mirna in zadnjih štirinajst dni je bilo tudi prometa bolj malo. Cene so ostale sicer v glavnem nespremenjene, vendar so le bolj nominalne. — Spomladanska dela v hmeljskih nasadih so sicer pričela, vendar jih je zadržalo izredno mrzlo vreme, ki jih tudi še nadalje ovira. Izgleda, da bo rastlina letos precej zapozneta v razvoju.

Francija: Tržišče je nadalje mirno, ker so zaloge boljšega hmelja itak že zelo pičle. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, vendar so deloma le bolj nominalne in lanski pridelek notira alzaški 8—11 din, Nord 5—6 din in Burgund 8—10 din, uvoženi inozemski pa Žatec 15—17 din in savinjski 14—16 din za kg.

Poljska: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno miren, skoro docela brez zanimanja in prometa. — Spomladanska dela v nasadih je zadržalo za ta čas res nenavadno mrzlo vreme.

Belgija: Na tržišču je tendenca mirna, vendar še precej čvrsta in lanski pirdlek notira Poperinghe 11 din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa 17—18 din za kg.

Anglija: Iržišče je mirno, brez pravega zanimanja in povpraševanja ter je tudi prometa le malo. Sicer pa je v tem času kupčija navadno precej mrtva. Zato so tudi cene za inozemsko blago nekoliko oslabele.

Amerika: Tržišče je zelo mirno, vendar so cene nominalno v glavnem nespremenjene. Letošnji pridelek se nudi v predprodaji po 17 din, vendar ni dosti zanimanja zanj. Zelo živahno je zanimanje za novi hmeljski zakon, po katerem bo pridelek hmelja kontingentan ter določene tudi cene, menda okoli 17—22 din za kg; vsi hmeljarji bodo popisani in le ti bodo v bodoče smeli pridelovati hmelj. — Hmeljska rastlina je za cel mesec dni zaostala v razvoju. Trajno deževno in hladno vreme namreč ovira spomladanska dela v hmeljskih nasadih, kar so hmeljišča zaradi preobile vlage skoro neprispodna.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, seveda ne vedno iz prve roke, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Hallertau)	49	50 din
Anglija (Golding)	48	56 din
Češkoslovaška (Žatec)	26	32 din
(Uštk)	15	19 din
Jugoslavija (savinjski)	16	23 din
(vojvodinski)	4	14 din
Francija (alzaški)	13	23 din
Amerika, domači (Oregon)	13	49 din
že zacar., inoz.	54	72 din
Poljska (wolinski)	12	21 din
Belgija (Poperinghe)	11	15 din

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema
vse vrste zavarovanj proti po-
žaru: poslopja, vse premičnine,
hmelj, zvonove, steklo, nezgo-
de, vlom, jamstvo, avto-kasko,
življenjska zavarovanja v vseh
kombinacijah in posmrtninska
zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

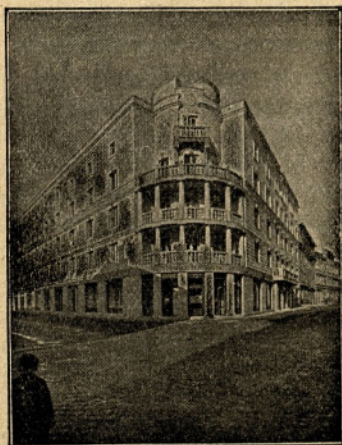
Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Sprejema
hranilne vloge in
jih obrestuje
najbolje Denar
je prinej naložen
popolnoma varno.
Za hranilne vloge
jamči poleg re-
zerv in hiš nad
4000 članov - po-
sestnikov
z vsem svojim
premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu

Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Opozarjamo vse hmeljarje in
kmetovalce sploh na važnost
spomladanskega

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT RMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIFEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo
po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne za-
vode, da se omogoči z oživitvijo denar-
nega obtoka delavoljnim našim ljudem
zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje
prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim
premoženjem popolno varnost. Mesto Celje
jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še
samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem
in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna,
nemudna izplačljivost strogo zajamčena.